

Bij de Les besteedt regelmatig aandacht aan een opmerkelijke, nieuwe of gewijzigde opleiding. Steeds van een verschillend niveau en uit verschillende regio's. Zinvol om nieuwe ideeën op te doen, bij te blijven en natuurlijk om leerlingen op de goede weg te helpen.

Tuinder, veehouder, fruitteler of akkerbouwer worden

Wonen, werken en leren hand in hand

door Kitty Peetoom

Groenhorst Dronten Warmonderhof is een landbouwschool op drie boerderijen, midden in Flevoland. De studenten leren, werken én wonen hier. 's Morgens zitten ze in de klas, 's middags werken ze op het land, in de kas of in de stallen. De studentehuizen staan om een grote vijver, met een pizzahut als uitkijkpunt.

Op Warmonderhof kun je tuinder worden en allerlei fijne groenten gaan verbouwen, zoals tomaten, paprika's, spinazie en sla. Je kunt er koeien leren melken in de stal, kalfjes verzorgen, leren bij welk voer de koeien zich het lekkerst voelen en de beste melk geven. Je kunt kaas leren maken en bijen houden. Je kunt leren hoe je sterke en gezonde appelbomen krijgt, die smaakvolle appels produceren. Je kunt in de akkerbouw grootschalig groenten gaan verbouwen en met de trekker aan het werk gaan om spelt, aardappels, kolen en wortelen te telen. Zonder uitzondering zeggen studenten dat Warmonderhof een indruk achter laat voor de rest van hun leven.

Ze ontwikkelen zich natuurlijk tot tuinder, veehouder, akkerbouwer of fruitteler maar daarnaast maken ze ook een enorme groei door als mens.

De opleiding

Warmonderhof is een kleine zeventig jaar geleden opgericht in Warmond op verzoek van een groep ouders die voor hun kinderen een praktische, biologisch-dynamische opleiding zochten. Het is een voltijds BOL-opleiding (niveau 2, 3 en 4) waar je opgeleid wordt tot ondernemer biologisch-dynamisch bedrijf of (vakbekwaam) medewerker. De school maakt deel uit van Groenhorst, een groene opleider, met scholen op elf locaties, waaronder Ede, Emmeloord, Apeldoorn, Velp. Binnen die grote onderwijsinstelling neemt Warmonderhof, als enige erkende biologisch-dynamische landbouw-opleiding van Europa, een bijzondere plek in.

De docenten

Warmonderhof is een kleine school met een gedreven docententeam. De leraren zijn zeer deskundig in hun vak, inspirerend in hun manier van lesgeven

Lukas Nijman, afgestudeerd in 2015

'Je kunt op Warmonderhof natuurlijk, net als in een gewoon studentenhuis, je eten in de magnetron gooien en alleen op je kamertje gaan eten, maar dat doe je niet. Je gaat met iedereen samen koken. Wij hadden het leukste huis, het lekkerste eten en de gezelligste sfeer. Ook 's avonds zaten we nog vaak bij elkaar.'

*Pompoenen oogsten: vele handen maken licht werk.
De studenten doen alles, van trekker rijden tot snijden en rapen.*

en betrokken bij hun studenten. Teamleider en docent bodemkunde, Ruud Hendriks: 'We willen onze studenten leren, verantwoordelijkheid te nemen en zich te verbinden met hun plek, hun dieren en hun bedrijf, zodat ze die optimaal kunnen verzorgen. Daarom vinden we het wonen hier ook zo essentieel. Het is onlosmakelijk verbonden met het leren op school. Tegelijkertijd is dit natuurlijk voor de studenten ook het moeilijkste: ze zitten 24 uur per dag op elkaars lip en moeten daarom wel leren hoe ze samen moeten werken, samen moeten leven.'

De opleidingsfeiten

Naam	Biologisch-dynamisch tuinder of veehouder
Instelling	Groenhorst Dronten Warmonderhof Opleidingen
Regio	Midden-Nederland
Niveau	mbo 2, 3 en 4
Duur	afhankelijk van het niveau 2, 3 of 4 jaar
Kosten	€ 5700,- per jaar (voor schoolgeld, leerlingbijdrage, leermiddelen, stage en inwoning, ex. kosten levensonderhoud)
Vooropleiding	vmbo kader of theoretische leerweg, havo, vwo of anders
Perspectief	ondernemer, leidinggevende of medewerker op een biologisch (dynamische) boerderij
Contact	www.warmonderhof.nl / 088-0205130

Voor wie?

De studenten van Warmonderhof zijn zonder uitzondering mensen die een bewuste keuze maken voor een groene opleiding vol praktijkervaring, met een spirituele twist. Mensen die houden van leren door te doen, van buiten werken met planten en dieren. Ook zijn het vaak mensen die niet kiezen voor de gebaande paden, die duurzaamheid en goed voor de wereld zorgen belangrijk vinden.

De gemiddelde startleeftijd is negentien jaar. Behalve leerlingen van het vmbo zijn er ook veel havisten en vwo'ers die instromen. Studenten komen uit het hele land en uit het buitenland, bijvoorbeeld Duitsland, Engeland en Denemarken. Zij hebben het ervoor over om in sneltempo Nederlands te leren, want alle lessen worden in het Nederlands gegeven. Het niveau in de lessen wordt aangepast aan het individuele niveau van de studenten. Bij inschrijving volgt een intakegesprek waarin wordt bepaald wat de student nodig heeft en of de school dit kan bieden. Op de school is een zorgcoördinator die ondersteuning kan bieden en er is een huiswerkklas. Heeft een student heel intensieve ondersteuning nodig, dan kan besloten worden, de student niet toe te laten. Bij leerlingen van vmbo-kader wordt extra zorgvuldig gekeken naar de motivatie en capaciteiten.

Wat is biologisch-dynamisch?

Het lesprogramma bestaat in grote lijnen uit land- en tuinbouw, techniek, economie, antroposofie, kunstzinnige vorming en biologie. Biologisch-dynamische landbouw is landbouw met speciale aandacht voor gezonde grond en gezond voedsel als basis voor vitale gewassen en dieren. Het komt neer op samenwerken met de natuur en de kosmos en werken in een kringloop, dus: geen bestrijdingsmiddelen en geen antibiotica.

De biologisch-dynamische landbouw is gefundeerd op het antroposofische gedachtegoed van Rudolf Steiner. Lessen trekker rijden gaan hand in hand met boekhouden, voedingsleer, bodemkunde, zelfontwikkeling en snoeien. Kunstzinnige vorming, creativiteitsontwikkeling, zelfexpressie en het werken met kosmische krachten worden in biologisch-dynamische landbouw net zo belangrijk gevonden voor boeren van de toekomst als het maken van een teeltplan of het melken van een koppel koeien.

Persoonlijke ontwikkeling

Over het antroposofische gedachtegoed wil de school haar studenten een vrije, onderzoekende houding meegeven. Alle docenten hebben een levensvisie die is geïnspireerd op de antroposofie, maar hun lessen zijn er niet mee doordrenkt. Hendriks: 'Onze

docenten zijn aangenomen om hun specifieke vak-kennis. We willen onze leerlingen vertrouwd maken met hun toekomstige beroep. Het overbrengen van alles wat je als boer moet weten, is daarbij leidend. Omdat dit een school is voor biologisch-dynamische landbouw, moet je hier, behalve gangbaar wetenschappelijk, ook anders leren denken en je ook de spirituele wereld eigen maken. Werken op het land, met het land en met de dieren, geeft een bepaalde verantwoordelijkheid. Het doet ook iets met je. Je leeft mee met het ritme van de seizoenen, de planten en het vee. Je ontdekt dat ook jij deel uitmaakt van dat ritme.'

Stages en excursies

De studenten lopen dagelijks stage op de boerderijen naast de school: het tuinbouwbedrijf, het gemengde bedrijf (veeteelt en akkerbouw) en het fruitteeltbedrijf. De eerstejaars doen ervaring op als uitvoerend medewerker en de derdejaars als leidend medewerker. Tijdens de opleiding zijn er veel excursies naar productiebedrijven, zaadleveranciers, afnemers en verwerkers.

De spannendste stage is die in het tweede jaar. In maart vertrekken de tweedejaars dan voor een half jaar naar een stageboerderij van hun keuze, waar ze

gaan wonen en werken. Eind september zijn ze weer terug met een schat aan ervaring en een heel teeltseizoen in hun benen. Veel studenten grijpen deze stage aan om naar het buitenland te gaan. Dankzij het internationale netwerk van onze docenten zijn er mogelijkheden in veel verschillende Europese landen. De vierdejaars gebruiken hun afstudeerjaar voor het maken van een bedrijfsplan voor hun gedroomde, toekomstige bedrijf.

Na de opleiding

Gediplomeerde oud-studenten van Warmonderhof kom je tegen in binnen- en buitenland, als ondernemer of medewerker op grote en kleine biologische of biologisch-dynamische (zorg-)boerderijen, in natuurvoedingswinkels, verdeelcentra, groothandels of productverwerkende bedrijven. Ondernemers deden vaak eerst ervaring op als medewerker. De opleiding is ook een prima basis voor mensen die, met aanvullende cursussen en scholing, een niet landbouwgebonden beroep kiezen in ondernemende, creatieve of verzorgende sectoren.

Maandelijks meeloopdagen

Er zijn leerlingen die al heel lang weten: 'Ik wil boer worden'. Er zijn ook leerlingen die graag aan den lijve willen ondervinden hoe het er op zo'n boerderij-schoon aan toe gaat. Daarom organiseert Warmonderhof bijna maandelijks een meeloopdag, waarbij deelnemers 's morgens een klassenles krijgen, daarna lunchen in één van de studentenhuizen en vervolgens een middag meedraaien op het land of bij de koeien. Data: 19 november, 16 januari, 10 maart, 14 april, 12 mei, 23 juni. Aanmelden is verplicht, dat kan via de website.

Klaas-Jan Stikma, afgestudeerd in 2015

Hij kwam via omwegen op Warmonderhof terecht. 'Na de havo heb ik eerst hts werktuigbouw geprobeerd en daarna lerarenopleiding veehouderij en techniek. Maar het was me veel te theoretisch. Op Warmonderhof kun je, terwijl je leert, ook aan het werk zijn. Dat was wat ik zocht. Door die aanpak kreeg ik de kans uit te zoeken wat ik echt wilde. Ik kwam voor veeteelt, maar door de praktijk heb ik ontdekt dat ik eigenlijk voor de akkerbouw wil gaan. Ik leerde veel van mijn oudere huisgenoten. 's Avonds liepen we vaak samen een rondje over de boerderij. Zo leerde ik eigenlijk buiten de les net zo veel. Dat was fantastisch. Het heeft mijn keuze bepaald.'

Gaia Firth, afgestudeerd in 2014

Runt samen met Maaïke Bisschot, ook een oud-Warmonderhoffer, een fruitteeltbedrijf waar studenten van Warmonderhof stage lopen. 'Door Warmonderhof word je midden in de biologisch-dynamische wereld gedropt. Als je met deze opleiding klaar bent, kun je direct aan de slag. Dan ken je iedereen en heb je dusdanige contacten gelegd met boeren waardoor je snel werk vindt. Warmonderhof geeft mensen veel kans om te groeien. Aan deze opleiding heb ik echte vrienden overgehouden, die heel belangrijk voor mij zijn. Mensen waarmee ik echt over mijn vak, over de landbouw kan praten.'

Een groot vuur aan het einde van de oogst: met de hele school eromheen, na een welverdiende maaltijd van eigen grond.